

Ändring av grundavtalet för HRM

598/00.04.01/2014

STF 16.09.2019 § 45

Mer information:

direktör för samhällstekniken Marianna Harju, tfn 050 304 1234
stadsjurist Lena Filipsson-Korento, tfn 050 354 0121
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Styrelsen för samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster behandlade vid sitt möte 14.6.2019 § 61 ett ärende angående ändring av samkommunens grundavtal och beslutade att sända ut förslaget till ändring av grundavtalet för behandling i medlemskommunerna.

Enligt 55 § i kommunallagen ska grundavtalet för en samkommun godkännas av medlemskommunernas fullmäktige.

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster grundades 2009 genom ett avtal mellan medlemskommunerna Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla stad. I grundavtalet bestäms de centrala principerna för samkommunens verksamhet och förvaltning.

Kommunallagen förnyades 1.5.2015 och bestämmelserna om samarbete mellan kommuner i den nya kommunallagen avviker i viss mån från dem som ingick i kommunallagen från 1995. Enligt övergångsbestämmelserna i 147 § i den nya kommunallagen ska kommunernas samarbetsavtal uppdateras före utgången av 2019 enligt det som bestäms i kommunallagens 8 kapitel.

I 56 § i kommunallagen finns bestämmelserna om vad som ska ingå i grundavtalet för en samkommun. I grundavtalet ska det åtminstone bestämmas om:

1. samkommunens namn, hemort och medlemskommuner,
2. samkommunens uppgifter samt vid behov om överföringen av organiseringsansvaret enligt 8 §,
3. antalet representanter vid samkommunsstämman eller antalet ledamöter i samkommunsfullmäktige eller något annat organ som utövar den högsta beslutanderätten samt om grunderna för rösträtten,
4. samkommunens övriga organ samt om organens uppgifter och beslutanderätt och sammankallandet av dem,
5. vilket av samkommunens organ som bevakar samkommunens intressen, representerar samkommunen och ingår avtal för dess räkning,
6. medlemskommunernas andelar i samkommunens tillgångar och de-

ras ansvar för samkommunens skulder samt om annat som gäller samkommunens ekonomi,

7. granskningen av samkommunens förvaltning och ekonomi,
8. ställningen för en medlemskommun som utträder ur samkommunen och för de medlemskommuner som fortsätter verksamheten,
9. förfarandet vid upplösning och likvidation av samkommunen,
10. det förfarande genom vilket samkommunens underskott täcks i en situation där medlemskommunerna inte har godkänt det avtal om balanseringen av samkommunens ekonomi som avses i 119 § 2 mom.,
11. ett system för att följa ekonomin och verksamheten och om rapporteringen till medlemskommunerna.

Ändringen av grundavtalet har beretts av HRM:s och medlemskommunernas jurister. Bestämmelserna om förfarande för att täcka underskott, system för att följa ekonomin och verksamheten, samt om rapporteringen till medlemskommunerna som förutsätts enligt kommunallagen har lagts till i grundavtalet. Kommunförbundets mall för grundavtal från 2016 har använts som modell för formuleringen. Justeringar har också gjorts i grundavtalet så att texten motsvarar nuläget vad gäller samkommunens uppgifter, det som behandlas på samkommunsstämman och utlåtandeförfarandet.

Bestämmelserna om styrelsens mandatperiod och antalet medlemmar i revisionsnämnden i det ändrade grundavtalet kommer att motsvara grundavtalet för samkommunen HRT.

Samhällstekniska utskottet beslutade dock vid sitt möte 20.8.2019 att föreslå att grundavtalet ska kompletteras med följande:

§ 5 "Röstandelarna avrundas till närmaste hela tal som är minst 1."

§ 9 "Ersättare har alltid närvaro- och yttranderätt vid styrelsemötena."

I övrigt godkände utskottet det ändrade grundavtalet och beslutade att föreslå för stadsstyrelsen att den ska föreslå för fullmäktige att HRM:s grundavtal ska godkännas enligt bilaga 2 som HRM kompletterar med ovan anförda tillägg.

I styrelseberedningen (STS 9.9.2019) påpekades det att en förutsättning för att grundavtalet ska kunna träda i kraft är att medlemskommunernas fullmäktige har godkänt det med samstämmiga beslut. Eftersom de övriga medlemskommunernas fullmäktige redan har godkänt förslaget till nytt grundavtal (Vanda 26.8.2019, Helsingfors 28.8.2019 och Esbo 9.9.2019) ligger det en rätt stor utmaning i att i detta skede föreslå ändringar i grundavtalet.

I sig är tilläggen som samhällstekniska utskottet föreslår förståeliga och de utgör ett uttryck för en liten kommuns oro för att förlora sitt inflytande i och med att de övriga medlemskommunernas invånarantal i absoluta tal ökar

mycket snabbare än det gör i Grankulla.

Med anledning av tilläggen som samhällstekniska utskottet föreslår påpekades det för styrelsen att varje medlemskommun enligt första stycket i 5 § i grundavtalet i bilaga 2 har en representant, vilket innebär att andra stycket närmast utgör en precisering av fördelningen av rösträttsandelarna. Eftersom styckena inte kan vara sinsemellan motstridiga blir slutsatsen att Grankulla även i fortsättningen enligt det grundavtal som nu godkänns alltid kommer att ha en representant på samkommunsstämman, och att denne har minst en röst.

Vidare kommer, enligt andra stycket i 9 § i bilagan, Grankulla att även i fortsättningen representeras av minst en ordinarie styrelsemedlem (eftersom det inte finns andra medlemskommuner i samkommunen än de som nämns). Riktigheten i det ovanstående har skilt för sig kontrollerats hos HRM, och enligt HRM:s jurist kommer också grundavtalet att ändras om en ny medlem tas med i samkommunen, på motsvarande sätt som i t.ex. HRT.

Efter diskussionen som fördes under styrelsens möte beslutade styrelsen att godkänna grundavtalet men samtidigt föreslå för fullmäktige att fullmäktige ska förutsätta att alla de grundande medlemskommunerna även i fortsättningen ska ha minst en ordinarie post i styrelsen, också om antalet medlemskommuner i HRM ökar vid ett senare tillfälle.

Ändringarna som görs i grundavtalet kan ses i **bilaga 1**, där strykningar visas i röd text och övriga ändringar med blått. De svenska översättningarna av båda bilagorna är inofficiella och endast den finska texten godkänns. Utöver de innehållsliga ändringarna som visas med rött eller blått innehåller den svenska texten också vissa språkliga ändringar jämfört med den tidigare inofficiella svenska översättningen från 2009.

HRM:s styrelses förslag till den version av grundavtalet som ska godkännas finns i **bilaga 2** till föredragningslistan.

STS:

Fullmäktige beslutar att godkänna HRM:s grundavtal enligt **bilaga 2**. Samtidigt förutsätter fullmäktige att alla de grundande medlemskommunerna även i fortsättningen ska ha minst en ordinarie post i styrelsen, också om antalet medlemskommuner i HRM ökar vid ett senare tillfälle.

Vidare beslutar fullmäktige att befullmäktiga stadsdirektören att vid behov göra korrigeringar av teknisk natur i avtalet.

Verkställigheten av beslutet förutsätter att samkommunens övriga medlemskommuner har fattat likalydande beslut.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.